

Informatiebrief aan de Raad

078

Zaaknummer: Z - 24/085038
Documentnummer:
Datum:
Onderwerp: Jaarverslag Leerplicht en RMC schooljaar 2022 / 2023
Bijlage(n): 1. *Jaarverslag schooljaar 2022/2023*

Geachte Raad,

1. Aanleiding

Met deze brief informeert het college de gemeenteraad over het jaarverslag Leerplicht en de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)/ Doorstroompunt¹ voortijdig schoolverlaten over het schooljaar 2022/2023. Het jaarverslag is gevoegd bij deze brief. De uitvoering van Leerplicht en Doorstroompuntfunctie op het gebied van beleid, klantmanagement en administratie is belegd bij de gemeente Leidschendam-Voorburg. Met dit jaarverslag wordt voldaan aan de wettelijke verplichting de gemeenteraad te informeren over het gevoerde leerplichtbeleid in de gemeente Wassenaar.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

Het jaarverslag besteedt aandacht aan het feit dat het schooljaar 2022/2023 het eerste normale schooljaar is na de coronaperiode. Als gevolg hiervan konden leerplichtambtenaren en doorstroompuntcoaches scholen weer fysiek bezoeken voor het uitvoeren van hun taken. Eveneens vraagt het jaarverslag aandacht voor de kwaliteitsslag die het team Leerplicht heeft gemaakt door middel van het herschrijven van werkprocessen en werkinstructies, verbeteringen in de implementatie van het leerlingvolgsysteem en betere registratie. Zo is er meer aandacht voor preventie en jeugd- of opvoedhulp en minder nadruk op strafrechtelijk vervolging. Alleen wanneer alle mogelijk preventieve maatregelen zijn ingezet gaat de leerplichtambtenaar over tot het

¹ Per 1 mei 2023 is er een nieuwe naam voor de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie, namelijk Doorstroompunt. Aangezien het jaarverslag nog wel de titel Leerplicht en RMC schooljaar 2022/2023 draagt is deze term nog wel aangehouden in de titel en onderwerp van deze brief.

opmaken van proces-verbaal of Haltverwijzing. Deze beweging naar preventieve maatregelen heeft geleid tot een daling van het aantal opgemaakte processen-verbaal.

2.1 Leerplicht

Verzuim

De cijfers tonen dat het relatief verzuim² in het schooljaar 2022/2023 is gestegen ten opzichte van het schooljaar 2021/2022. Onder relatief verzuim wordt verstaan dat een leerling of jongere met kwalificatieplicht die op een school is ingeschreven, ongeoorloofd afwezig is, dus spijbelt. In het schooljaar 2022/2023 steeg het relatief verzuim naar 123 meldingen (was 74) waarvan in 38 gevallen sprake was van herhaald verzuim (was 32). Deze stijging kan worden verklaard doordat scholen alerter zijn op verzuim en hier eerder een melding van maken. Daarnaast is er een toename van verzuim door problematiek die mogelijk is ontstaan door corona. Dit heeft niet alleen betrekking op jongeren zelf maar ook op de omgang met ouders waarbij het naar school gaan sinds corona minder vanzelfsprekend lijkt. Zo is ook het luxe verzuim sterk gestegen, van 6 naar 10 meldingen in het afgelopen schooljaar. Deze cijfers zijn onderdeel van het totaal aantal relatief verzuimmeldingen.

Thuiszitters

Wanneer een leerling langer dan 4 weken aaneengesloten ongeoorloofd verzuimt is sprake van een "thuiszitter". Ongeoorloofd verzuim is verzuim waarvoor een leerling geen vrijstelling of verlof heeft gekregen. Binnen deze categorie is het aantal meldingen gestegen naar 8 (was 6). Binnen deze groep is in 3 gevallen het onderwijs gedurende het jaar hervat. Momenteel gaan 7 van deze 8 kinderen weer naar school. In deze casussen ervaren leerplichtambtenaren een combinatie van persoonlijke en maatschappelijke problematiek. Dit maakt dat casussen complexer worden en de leerplichtambtenaar langer betrokken is. De stijging lijkt onderdeel te zijn van een landelijke trend waarbij het absoluut verzuim met 34% is gestegen.

Vrijstellingen

Er is ook een stijging zichtbaar in het aantal vrijstellingen 43³ (was 27). Het grootste deel van deze vrijstellingen betreft bezoek van een school in het buitenland (33 van 43 vrijstellingen). Aangezien dit het eerste schooljaar is na de coronaperiode is het logisch dat het aantal vrijstellingen wegens

² Binnen de leerplicht wordt onderscheid gemaakt tussen drie verschillende soorten verzuim, namelijk absoluut verzuim, relatief verzuim en luxe verzuim. Absoluut verzuim: situatie waarbij een leer- of kwalificatieplichtig kind of jongere niet is ingeschreven op een school. Relatief verzuim: situatie waar bij een leer- of kwalificatieplichtig kind of jongere wel is ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is. Luxe verzuim: wanneer een leerling zonder toestemming, voorafgaand of aansluitend aan een vakantie of los van een vakantie, wegblijft van school.

³ Een vrijstelling (voor een deel van het) schooljaar kan om de volgende redenen worden gegeven: kind of jongere is ernstig ziek of heeft psychische klachten waardoor het niet naar school kan, een vrijstelling vanwege richtingsbedenking (scholen in de buurt sluiten niet aan bij geloof), bezoek van een school in het buitenland, ouders hebben een rondreizend beroep. Daarnaast kan een vrijstelling worden gegeven wanneer een kind van 5 jaar oud nog geen volledige schoolweek aankan, of als een kind met een goede reden voor een korte periode niet naar school kan (bij ziekte, huwelijk of begrafenis of een religieuze feestdag).

bezoek van een school in het buitenland is gestegen. Het aantal vrijstelling wegens psychische klachten of ziekte is gestegen naar 7 (was 3).

2.2 Doorstroompunt

Voortijdig schoolverlaten (vsv'ers)

Voortijdig schoolverlaters (vsv'ers) zijn jongeren van 12 tot 23 jaar die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten. Een startkwalificatie is een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo-niveau 2 of hoger). De vsv'ers tot 18 jaar vallen onder de Leerplichtwet, met uitzondering van de jongeren die vrijgesteld zijn van de kwalificatieplicht. De vsv'ers van 18 tot 23 jaar vallen onder de verantwoordelijkheid van het Doorstroompunt. Het Doorstroompunt monitort jongeren die voortijdig school verlaten en biedt, indien nodig, begeleiding aan deze jongeren.

De cijfers voor het aantal vsv'ers komen uit het schooljaar 2021/2022, de cijfers voor schooljaar 2022/2023 worden pas later beschikbaar. In de cijfers is een lichte daling te zien, 28 (was 29). Daarmee wijkt de gemeente Wassenaar af van de landelijke trend waar juist een stijging zichtbaar is.

In totaal waren er op de peildatum van 1 oktober 2022 271 vsv'ers ingeschreven in de gemeente Wassenaar. Dit grote aantal meldingen komt zeer waarschijnlijk doordat asielzoekers van 18 tot 23 jaar die wonen op AZC Wassenaar ook worden geteld als vsv'er. Voor de wet zijn zij niet kwalificatieplichtig. Ze worden echter wel meegenomen in de monitoring. Omdat er veel verhuizingen zijn binnen deze groep, slaan de cijfers ook op jongeren die niet meer woonachtig zijn binnen AZC Wassenaar. Het COA ontwikkelt momenteel voorzieningen voor de inwoners van AZC Wassenaar, waaronder deze leeftijdsgroep. Het Doorstroompunt werkt daarnaast momenteel aan betere registratie van de vsv'ers, waardoor er meer inzicht zal worden verkregen in wie deze vsv'ers precies zijn en of er geen dubbele meldingen tussen zitten.

Van de geregistreerde vsv'ers zijn er 46 preventief begeleid (bij preventieve begeleiding gaat het om jongeren die het afgelopen schooljaar zijn uitgevallen), ook zijn 98 jongeren curatief begeleid (dit betreft jongeren die voorgaande schooljaren zijn uitgevallen). Hieruit blijkt dat niet alle jongeren het afgelopen jaar zijn benaderd door het Doorstroompunt. Dit probleem is door het Doorstroompunt herkend en door middel van verbetering in het softwaresysteem vindt inmiddels een inhaalslag plaats.

In de groep 18+ is een sterke stijging te zien in het aantal verzuimmeldingen. Tijdens het schooljaar 2022/2023 waren er 234 verzuimmeldingen (was 112). Deze cijfers zijn echter niet representatief omdat het mbo vorig jaar geen meldingen door kan geven in verband met een computerhack. De cijfers van het schooljaar 2022/2023 liggen rond het niveau van voor corona wat een beter beeld geeft van de situatie.

2.3 Vooruitblik naar volgend schooljaar

Voor het schooljaar 2023/2024 zullen Leerplichtambtenaren en RMC-casemanagers blijven werken aan het verbeteren van de kwaliteit. Denk hierbij aan het verder herschrijven van werkprocessen en werkinstructies, verbeteringen in de implementatie van het leerlingvolgsysteem en betere registratie. Ook zal worden gekeken naar het verder uitbouwen van de verbinding met scholen om zo eerder aan te kunnen sluiten op signalering en preventie. Verder zal de gemeente in gesprek gaan met de Leerplichtambtenaren en het onderwijs om tot een aanpak te komen voor de categorie thuiszitters en luxe verzuim. Voor het voorkomen van thuiszitters word voornamelijk ingezet op een verbetering van de verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.